

17.03.2019

A Á B C Č D Ď

E Ě ě F G H Ch

I Í J K L M N Ň

O Ó P Q R Ř S

Š T Ť U Ú ů V

W X Y Ý Z Ž

буква	чешское название	звук (МФА)	аллофоны	буква	чешское название	звук (МФА)	аллофоны
A a	á	[a]		Ň ň	eň	[ɲ]	
Á á	dlouhé á	[aɪ]		O o	ó	[o]	
B b	bé	[b]	[p]	Ó ó	dlouhé ó	[oɪ]	
C c	cé	[ts]	[dz]	P p	pé	[p]	[b]
Č č	čé	[tʃ]	[dʒ]	Q q	kvé	qu=[kv]	
D d	dé	[d]	[t]	R r	er	[r]	
Ď ě	d'é	[ɟ]	[c]	Ř ř	eř	[r̥]	[rʰ]
E e	é	[ɛ]		S s	es	[s]	[z]
É é	dlouhé é	[ɛɪ]		Š š	eš	[ʃ]	[ʒ]
Ě ě	ije	[ɛ], [jɛ]		T t	té	[t]	[d]
F f	ef	[f]		ť ě	ťé	[c]	[ɟ]
G g	gé	[g]	[k]	U u	ú	[u]	
H h	há	[ɦ]	[x], [h]	Ú ú	dlouhé ú	[uɪ]	
Ch ch	chá	[x]	[ɣ], [ɦ]	Ů ů	ů s kroužkem	[uɪ]	
I i	í	[ɪ]		V v	vé	[v]	[f]
Í í	dlouhé í	[iɪ]		W w	dvojité vé	[v]	[f]
J j	jé	[j]		X x	iks	[ks]	[gz]
K k	ká	[k]	[g]	Y y	ypsilon	[ɪ]	
L l	el	[l]		Ý ý	dlouhé ypsilon	[iɪ]	
M m	em	[m]	[ŋ]	Z z	zet	[z]	[s]
N n	en	[n]	[ŋ]	Ž ž	žet	[ʒ]	[ʃ]

b	→ б	g	→ г	n	→ н	t	→ т
c	→ ц	ch	→ х	p	→ п	v	→ в
č	→ ч	i	→ и	q	→ к	w	→ в
d	→ д	k	→ к	r	→ р	x	→ кс
ě	→ е	l	→ л	s	→ с	z	→ з
f	→ ф	m	→ м	š	→ ш	ž	→ ж

České hlásky. Poslouchejte a opakujte.

- ▶) krátké samohlásky: a e i y o u
- ▶) dlouhé samohlásky: á é í ý ó ú ů
- ▶) dvouhlásky: ou au
- ▶) souhlásky s háčky: č š ř ž d' t' ň
- ▶) ostatní souhlásky: a b c d f g h ch j k l m p q r s t v w x z

Všimněte si: Souhlásky d' a t' také můžete vidět v této grafické podobě: d', t'.

Co říkáte ráno, během dne a večer? Co říkáte, když jíte a pijete? Poslouchejte a opakujte.

Dobré ráno!

Dobrý den!

Dobry večer!

Dobrou noc!

Dobrou chuť!

Na zdraví!

да/нет - Ano/Ne

Пожалуйста - Prosím

Спасибо - Děkuji

Не за что - Není zač

Извините - Omlouvám se

Простите - Promiňte

Меня зовут ... - Jmenuji se ...

Я из Чехии - Jsem z Česka

Я из России - Jsem z Ruska

Как (у Вас) дела - Jak se máte?

Как (у тебя) дела - Jak se máš?

Všimněte si:

V tomto kurzu se učíte spisovnou češtinu. V každodenní komunikaci se však setkáte i s běžně mluvenou češtinou. Porovnejte například:

spisovná čeština - **Děkuji./Děkuju** = Děkuji.Děkuju.

běžně mluvená čeština - **Díky.** = Díky.

spisovná čeština - **Ano** = Ano.

běžně mluvená čeština - **Jo.** = Jo.

Dobrý den. –

Těší mě. –

Odkud jste?

Co děláte?

Na shledanou.

Co je typické pro formální a neformální dialog? Doplňte.

Formální dialog:	Neformální dialog:
«) Dobrý den.	Ahoj./Čau. ▼
«) Odkud jste?	Odkud jsi? ▼
«) A co děláte?	A co děláš? ▼
«) A vy?	A ty? ▼
«) Na shledanou.	Ahoj./Čau. ▼

Odeslat

Všimněte si:

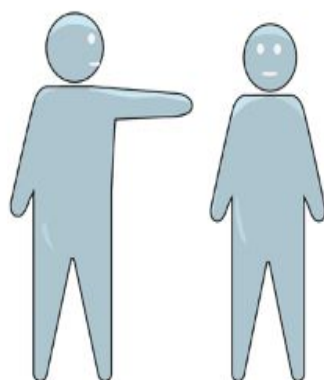
Čeština rozlišuje formální oslovení, takzvané **vykání**, a neformální oslovení, takzvané **tykání**. Porovnejte:

- Odkud jste? x Odkud jsi?
- A vy? x A ty?

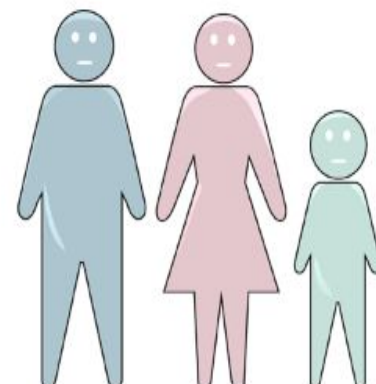
Dobrý den!
Jmenuji se ..., je mi ... let.
Studuji ve/na
Žiji v Kazani.
Chci se naučit česky!

já

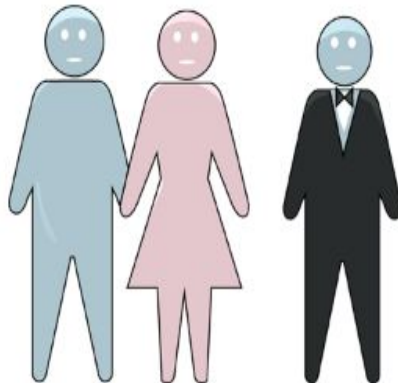
ty

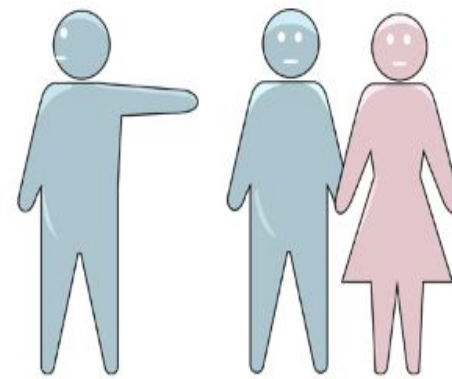
on, ona, ono/to

my

vy (formální singulár + plurál)

oni

Mariana Almeida je studentka z Portugalska. Učí se česky. Co může slyšet nebo říkat ve škole? Poslouchejte a opakujte.

- «) Rozumíte? – Ano./Ne.
- «) Dobře.
- «) Výborně.
- «) Špatně.
- «) Děkuji./Děkuju./Díky. – Prosím.

- «) Jak se řekne česky...?
- «) Co znamená...?
- «) Jak se to píše?
- «) Rozumím.
- «) Nerozumím. Ještě jednou, prosím.

A chlapec; ten chlapec; jeden chlapec
(*Substantivum – rod; ten, jeden*)

profesor / učitel, student, chlapec,
cizinec, Čech, David, Tomáš - **muž**

profesorka / učitelka, studentka,
dívka, cizinka, Češka, Helena - **žena**

THE GENDER OF NOUNS
- M, F, N

<i>maskulinum - M</i>
<i>femininum - F</i>

POZOR!

sešit, slovník, obchod, hotel, stůl, obraz
pokoj

budova, škola, kniha, lampa, třída
tabule, židle, učebnice

okno, pero, město, rádio, auto, kino
náměstí, vyučování

<i>souhláska</i> (<i>consonant</i>)	<i>maskulinum</i> <i>M</i>
<u>-a</u> <u>-e</u>	<i>femininum</i> <i>F</i>
<u>-o</u> <u>-í</u>	<i>neutrum</i> <i>N</i>

Je ještě:
(And also)

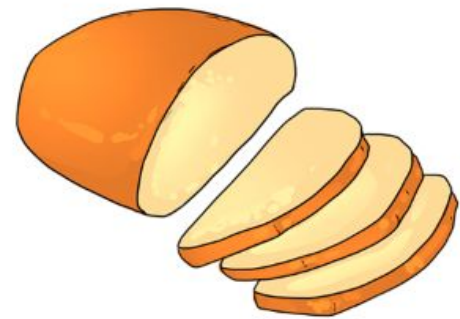
- 1) kancelář, kolej, postel, skříň,
místnost, noc - *souhláska* } - *femininum*
- 2) moře, (slunce), ... -e } - *neutrum*

mléko

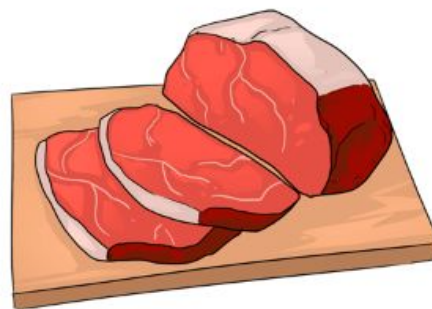
máslo

chleba

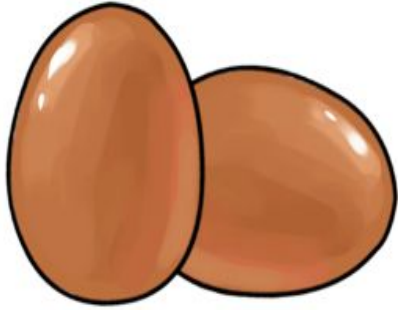
voda

maso

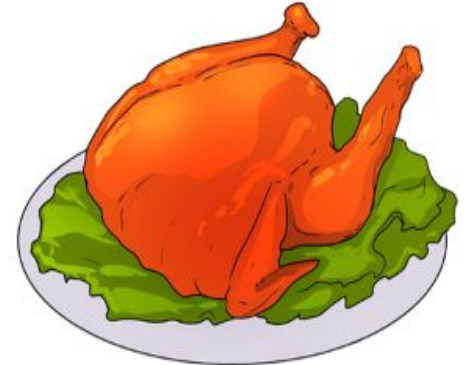
káva

vajíčka

rohlík

kuře

víno

džus

zmrzlina

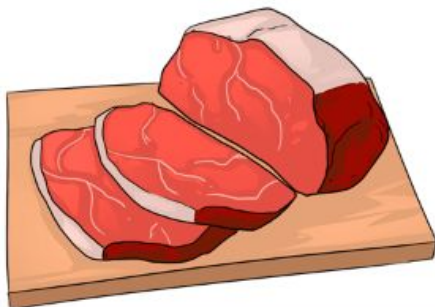
Kolik stojí káva?

Káva stojí

Kolik stojí víno?

Víno stojí

Kolik stojí maso?

Maso stojí

Kolik stojí džus?

Džus stojí

Jaké to je? Doplňte koncovky adjektiv -ý, -á, -é.

bíl _ víno

zeleninov _ polévka

vanilkov _ zmrzlina

rajčatov _ salát

světí _ pivo

čern _ čaj

44. Продукты

мясо
курица
цыплёнок
утка
гусь
дичь
индейка

свинина
телятина
баранина
говядина
кролик

колбаса
сосиска
бекон
ветчина
окорок

паштет
печень
сало
фарш
язык

яйцо
яйца
белок
желток

maso (s)
slepice (ž)
kuře (s)
kachna (ž)
husa (ž)
zvěřina (ž)
krůta (ž)

vepřové (s)
telecí (s)
skopové (s)
hovězí (s)
králik (m)

salám (m)
párek (m)
slanina (ž)
šunka (ž)
kýta (ž)

paštika (ž)
játra (s mn)
sádlo (s)
mleté maso (s)
jazyk (m)

vejce (s)
vejce (s mn)
bilek (m)
žloutek (m)

масо
слэпице
курже
кахна
гуса
звержина
кру:та

вэпршовэ:
тэлэци:
скоповэ:
говъези:
кра:ли:к

сала:м
па:рэк
сланина
шунка
кы:та

паштика
я:тра
са:дло
млэтэ: масо
язык

вэйце
вэйце
би:лэк
жлоутэк

яйцо
яйца
белок
желток

vejce (s)
vejce (s mn)
bílek (m)
žloutek (m)

вэйце
вэйце
би:лэк
жлоутэк

рыба
морепродукты
икра

ryby (ž mn)
mořské plody (m mn)
kaviár (m)

рыбы
моршскэ: плоды
кавийа:р

краб
креветка
устрица
лангуст
осьминог
кальмар
осетрина
лосось

krab (m)
kreveta (ž)
ústřice (ž)
langusta (ž)
chobotnice (ž)
sépie (ž)
jeseter (m)
losos (m)

краб
крэвэта
у:стрице
лангуста
хоботнице
сэ:пийе
йесэтэр
лосос

палтус
треска
скумбрия
тунец
угорь

форель
сардина
щука
сельдь

хлеб
сыр
сахар
соль

рис
макароны
лапша

сливочное масло
масло растительное
подсолнечное масло
маргарин

оливки
масло оливковое

platýs (m)
treska (ž)
makrela (ž)
tuňák (m)
úhoř (m)

pstruh (m)
sardínka (ž)
štika (ž)
sled' (ž)

chléb (m)
sýr (m)
cukr (m)
sůl (ž)

rýže (ž)
makaróny (m mn)
nudle (ž mn)

máslo (s)
olej (m)
slunečnicový olej (m)
margarín (m)

olivy (ž)
olivový olej (m)

платы:с
трэска
макрэла
туня:к
у:горж

пструх
сардынка
штика
слэдь

хлэ:б
сы:р
цукр
су:л

ры:же
макаро:ны
нудлэ

ма:сло
олэй
слунэчницовы: олэй
маргари:н

оливы
оливовы: олэй

молоко
сгущённое молоко
йогурт
сметана
сливки

mléko (s)
kondenzované mléko (s)
jogurt (m)
kyselá smetana (ž)
sladká smetana (ž)

млэ:ко
кондэнзованэ: млэ:ко
йогурт
кысэла: смэтана
сладка: смэтана

майонез
крем

majonéza (ž)
krém (m)

майонэ:за
крэ:м

крупа
мука
консервы

kroupy (ž mn)
mouka (ž)
konzerva (ž)

кропы
моука
конзэрва

кукурузные хлопья
мёд
джем, конфитюр
жевательная резинка

kukuřičné vločky (ž mn)
med (m)
džem (m)
žvýkačka (ž)

кукуржичнэ: влочки
мэд
джем
жвы:качка

45. Напитки

вода
питьевая вода
минеральная вода

voda (ž)
pitná voda (ž)
minerálka (ž)

вода
питна: вода
минэра:лка

безалкогольный
безалкогольный напиток
прохладительный напиток
лимонад

алкогольные напитки
вино
белое вино
красное вино

ликёр
шампанское
вермут
виски
водка
джин
коньяк
ром

кофе
чёрный кофе
кофе с молоком
капучино
растворимый кофе

молоко
коктейль
молочный коктейль
сок
томатный сок
апельсиновый сок
свежевыжатый сок

nealkoholický
nealkoholický nápoj (m)
osvěžující nápoj (m)
limonáda (ž)

alkoholické nápoje (m mn)
víno (s)
bílé víno (s)
červené víno (s)

likér (m)
šampaňské (s)
vermut (m)
whisky (ž)
vodka (ž)
džin (m)
koňak (m)
rum (m)

káva (ž)
černá káva (ž)
bílá káva (ž)
kapučino (s)
rozpustná káva (ž)

mléko (s)
koktail (m)
mléčný koktail (m)
šťáva (ž)
rajčatová šťáva (ž)
pomerančový džus (m)
vymačkaná šťáva (ž)

нэалкоголицкы:
нэалкоголицкы: на:пой
освъежуйи:ци: на:пой
лимона:да

алкоголицкэ: на:пойе
ви:но
би:лэ: ви:но
червэнэ: ви:но

ликэ:р
шампаньскэ:
вэрмут
виски
водка
джин
коньяк
рум

ка:ва
черна: ка:ва
би:ла: ка:ва
капучи:но
розпустна: ка:ва

млэ:ко
коктайл
млэчны: коктайл
штя:ва
райчатова: штя:ва
помэранчовы: джус
вымачкана: штя:ва

кофе
чёрный кофе
кофе с молоком
капучино
растворимый кофе

молоко
коктейль
молочный коктейль
сок
томатный сок
апельсиновый сок
свежевыжатый сок

пиво
светлое пиво
тёмное пиво

káva (ž)
černá káva (ž)
bílá káva (ž)
kapučino (s)
rozpuštná káva (ž)

mléko (s)
koktail (m)
mléčný koktail (m)
šťáva (ž)
rajčatová šťáva (ž)
pomerančový džus (m)
vymačkaná šťáva (ž)

pivo (s)
světlé pivo (s)
tmavé pivo (s)

ка:ва
черна: ка:ва
би:ла: ка:ва
капучи:но
розпушна: ка:ва

млэ:ко
коктайл
млэчны: коктейл
штя:ва
райчатова: штя:ва
помэранчовы: джус
вымачкана: штя:ва

пиво
свѣтлэ: пиво
тмавэ: пиво

46. Овоци

овоци	zelenina (ž)	зэлэнина
зелень	zelenina (ž)	зэлэнина

51

T&P Books. Русско-чешский тематический словарь. 9000 слов

помидор	rajské jablíčko (s)	райскэ: ябли:чко
огурец	okurka (ž)	окурка
морковь	mrkev (ž)	мркэв
картофель	brambory (ž mn)	брамборы
лук (луковица)	cibule (ž)	цибулэ
чеснок	česnek (m)	чеснэк
капуста	zeli (s)	зэли:
цветная капуста	květák (m)	квѣта:к
брюссельская капуста	růžičková kapusta (ž)	ру:жичкова: капуста
капуста брокколи	brokolice (ž)	броколице
свёкла	červená řepa (ž)	червена: ржепа
баклажан	lilek (m)	лилэк
кабачок	cukina, cuketa (ž)	цукина, цукета
тыква	tykev (ž)	тыкэф
репа	vodní řepa (ž)	водни: ржепа
петрушка	petržel (ž)	пэтржел
укроп	kopr (m)	копр
салат (латук)	salát (m)	сала:т
сельдерей	celer (m)	целэр
спаржа	chřest (m)	хршест

горох
бобы
кукуруза
фасоль

hrách (m)
boby (m mn)
kukuřice (ž)
fazole (ž)

гра:х
бобы
кукуржице
фазолэ

перец
редис
артишок

pepř (m)
ředkvička (ž)
artyčok (m)

пэпрш
ржедквичка
артычок

47. Фрукты. Орехи

фрукт
яблоко
груша
лимон
апельсин
клубника

ovoce (s)
jablko (s)
hruška (ž)
citrón (m)
pomeranč (m)
zahradní jahody (ž mn)

овоце
яблко
грушка
цитро:н
помэранч
заградни: ягоды

мандарин
слива
персик
абрикос

mandarinka (ž)
švestka (ž)
broskev (ž)
meruňka (ž)

мандаринка
швэстка
броскэв
мэрунька

малина
ананас
банан

maliny (ž mn)
ananas (m)
banán (m)

малины
ананас
бана:н

арбуз
виноград
вишня
черешня
дыня

грейпфрут
авокадо
папайя
манго
гранат

красная смородина
чёрная смородина
крыжовник
черника
ежевика

изюм
инжир
финик

арахис
миндаль
орех (грецкий)

орех (лесной)
орех кокосовый
фисташки

vodní meloun (m)
hroznové víno (s)
višně (ž)
třešně (ž)
cukrový meloun (m)

grapefruit (m)
avokádo (s)
papája (ž)
mango (s)
granátové jablko (s)

červený rybíz (m)
černý rybíz (m)
angrešt (m)
borůvky (ž mn)
ostružiny (ž mn)

hrozinky (ž mn)
fik (m)
datle (ž)

burský oříšek (m)
mandle (ž)
vlašský ořech (m)

lískový ořech (m)
kokos (m)
pistácie (ž)

водни: мэлоун
грозновэ: ви:но
вишне
тршешне
цукровы: мэлоун

грэйпфру:т
авока:до
папа:я
манго
грана:товэ: яблоко

червэны: рыби:з
черны: рыби:з
ангрэшт
бору:вки
остружины

грозинкы
фи:к
датлэ

бурскы: оржи:шек
мандлэ
влашскы: оржех

ли:сковы: оржех
кокос
писта:цийе

48. Сладости. Хлеб

кондитерские изделия
хлеб
печенье

cukroví (s)
chléb (m)
sušenky (ž mn)

цукрови:
хлэ:б
сушенкы

шоколад
шоколадный
конфета

čokoláda (ž)
čokoládový
bonbón (m)

чокола:да
чокола:довы:
бонбо:н

пирожное
торт

zákusek (m)
dort (m)

за:кусэк
дорт

пирог
начинка

koláč (m)
nádivka (ž)

кола:ч
на:дивка

варенье
мармелад

zavařenina (ž)
marmeláda (ž)

заварженина
мармэла:да

вафли
мороженое

oplatky (mn)
zmrzlina (ž)

оплаткы
змрзлина

Přestaň se těšit
pouze na výsledek,
a začni milovat cestu,
která k výsledku vede.